

Onderwerp Tussenrapportage armoedebeleid 2013 en wensen en bedenkingen over
extra armoedegelden 2014

Steller L. Kamp-Schuringa

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 53 82 Bijlage(n) 1

Ons kenmerk SZ 14.4119922

Datum **1 6 JAN 2014** Uw brief van

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

In december 2012 is de kadernota voor het nieuwe armoedebeleid 'Samen actief tegen armoede' vastgesteld door uw raad. Nu bieden wij u een eerste tussenrapportage aan.

De tussenrapportage geeft een overzicht van alle projecten en activiteiten die in het kader van het armoedebeleid zijn uitgevoerd. Daarnaast geeft de tussenrapportage ook inzicht in de uitgaven in 2013.

Is het nieuwe armoedebeleid een succes? Over het algemeen wordt het beleid positief beoordeeld, maar toch is deze vraag niet eenduidig te beantwoorden. Aan de ene kant is er veel belangstelling voor de verschillende projecten, die in nauwe samenwerking met het maatschappelijk veld zijn ontwikkeld op aangeven van de Groninger minima zelf. Belangstelling voor en deelname aan deze projecten wordt niet van bovenaf opgelegd, maar komt ons inziens tot stand omdat de projecten goed aansluiten bij de behoefte van de Groninger minima.

Aan de andere kant neemt de armoede en daarmee verbonden hulpvraag toe in Groningen. Maar dit kan moeilijk geduid worden als een tekortschieten van ons armoedebeleid. Nederland, en ook deze stad, maakt economisch een uiterst moeilijke tijd door. Dit is een grotere factor van invloed op armoedecijfers dan wij met armoedebeleid kunnen compenseren. In heel Nederland zien wij dat de armoede- en schuldenproblematiek toeneemt. Armoedebestrijding behoeft daarom onverminderd onze aandacht.

De toename van het beroep op de schuldhulpverlening, de verdubbeling van het aantal klanten van de voedselbank en een toenemende druk op onze inkomensondersteuning zijn signalen die ons zorgen baren. Maar nog grotere

zorgen hebben wij over de oververtegenwoordiging van de groep kinderen in de groep huishoudens met een laag tot zeer laag inkomen.

Stadlers die te maken hebben met armoedeproblematiek zijn kwetsbaar. Maar de kinderen zijn nog veel kwetsbaarder en verdienen daarom extra aandacht. Het is ook om die reden dat wij in december aan uw raad hebben voorgesteld om een Kindpakket te creëren. Dit Kindpakket bestaat uit een bundeling van bestaande voorzieningen en betrouwbare informatie, de webshop Stadlerspas voor kinderen, en nieuwe voorzieningen op het gebied van de primaire levensbehoeften (het zogenaamde 'Kindpakket plus'). De pilot voor het 'Kindpakket plus' loopt ondertussen in Selwerd, Paddepoel en Tuinwijk en is erop gericht om een aantal zeer kwetsbare kinderen te voorzien van de meest basale levensbehoeften als voedsel en kleding.

De aanpak van armoede- en schuldenproblematiek is een van de speerpunten van dit college. Het beleid zoals verwoord in 'Samen actief tegen armoede' is gebaseerd op twee uitgangspunten: ondersteuning en het creëren van financiële rust in de basis, en tegelijkertijd activering en versterking van de zelfredzaamheid. Steunen én stimuleren. Vangnet én trampoline.

Werk is de beste en snelste weg uit de armoede. Daarom zetten wij fors in op beleid dat gericht is op uitstroom uit een uitkeringssituatie. Wij willen alle bijstandsgerechtigden - ook die met een grote afstand tot de arbeidsmarkt - het komende jaar oproepen voor een gesprek. Uit deze gesprekken moet duidelijk worden wat hun ambities en mogelijkheden zijn richting de arbeidsmarkt of actieve deelname aan de maatschappij. Ook vrijwilligerswerk kan een zetje zijn richting arbeidsmarkt. Plannen over het stimuleren van vrijwilligerswerk hebben wij beschreven in de nota 'Meedoen maakt het verschil'. Tenslotte moet het armoedebeleid ook goed aansluiten bij de gebiedsgebonden aanpak en het wijkgericht werken.

Het zal duidelijk zijn dat de overheid – zowel op landelijk als op lokaal niveau – alles op alles moet zetten om armoede- en schuldenproblematiek effectief aan te pakken. In Groningen trekken we al veel geld uit voor het armoedebeleid: voor 2014 1,9 miljoen euro incidenteel en vanaf 2015 1,1 miljoen euro structureel. Het kabinet stelt ook extra middelen beschikbaar: 80 miljoen euro voor 2014 en in de jaren daarna 100 miljoen euro. Dit extra geld wordt over de gemeenten verdeeld en voor Groningen betekent dit 1.835 miljoen euro voor 2014 en structureel 2,5 miljoen euro vanaf 2015.

Deze middelen voor de gemeenten zijn niet geoordeeld. Maar, zo schrijft Staatssecretaris Klijnsma op 19 december 2013 in een brief aan alle wethouders van Sociale Zaken in Nederland: "vanzelfsprekend is het van belang dat het geld wordt ingezet voor waar het voor bedoeld is. Ik heb alle vertrouwen in de inzet van gemeenten op dit terrein".

Een besluit over de structurele inzet van de middelen in 2015 en daarna kan het beste na de verkiezingen aan uw raad worden voorgelegd, bijvoorbeeld als onderdeel van de begroting 2015. Over de besteding van de extra gelden voor armoede- en schuldenproblematiek voor 2014 is een goede dialoog tussen uw raad en college noodzakelijk. Ter voorbereiding op het raadsvoorstel dat wij in februari 2014 aan u voorleggen willen wij u vragen om op basis van deze brief uw schriftelijke wensen en bedenkingen te uiten.

Uw raad heeft in een motie op 13 november (Oormerken rijksgelden Armoedebeleid en Schuldhulpverlening) uitgesproken “de middelen die het Rijk vanaf 2014 beschikbaar stelt voor het armoedebeleid ook daadwerkelijk als zodanig te oormerken”. Deze motie is in lijn met hetgeen Staatssecretaris Klijnsma heeft geschreven. Maar dit betekent niet dat deze middelen nu op korte termijn tot de laatste euro moeten worden toegewezen aan nieuwe projecten. Het betekent wel dat in samenspraak met uw raad bepaald kan worden waar wij binnen het armoede- en schuldenbeleid (en bij welke projecten) geld kunnen inzetten als dat nodig is.

Groningen stelt al veel geld beschikbaar voor armoedebestrijding, meer dan veel andere gemeenten. Wij stellen voor om het huidige beleid voort te zetten en mogelijke tekorten voor 2014 op te lossen met de extra armoedegelden van het rijk die in mei 2014 daadwerkelijk ter beschikking komen. Daarnaast stellen wij voor om een deel van de extra gelden te bestemmen voor nieuwe projecten die op korte termijn (in 2014) gerealiseerd en geëvalueerd kunnen worden, ter voorbereiding op de dialoog over de aanpak van het armoedebeleid vanaf 2015 en verder. Welke projecten het dan betreft, is mede aan uw raad om te bepalen. Uiteraard hebben wij hier ook ideeën over.

Wij willen hierbij wel onderstrepen dat er geen sprake van kan zijn dat ‘geld projecten zoekt’. Geld wordt niet uitgegeven omdat het er is, maar omdat het een zinvolle bestemming heeft in een project of programma.

Onze ideeën over eventuele besteding van extra armoedegelden kunnen grofweg worden ingedeeld in drie categorieën:

- Continuering van het staande beleid en het oplossen van eventuele knelpunten. Het gaat hierbij om knelpunten die worden veroorzaakt door een grotere belangstelling van minima en (maatschappelijke) organisaties dan verwacht. Dit geldt voornamelijk voor de volgende projecten: Kunst van het Rondkomen, Inspiratiegroepen, Toentje, Talentkinderen. En daarnaast om uitbreiding van lopende succesvolle activiteiten op het gebied schuldhulpverlening en inkomensondersteuning (zoals oa. vergoedingen voor kinderopvang op sociaal medische indicatie) naar de sociale teams en de gebiedsgebonden aanpak
- Verbreding van het huidige beleid en dan in het bijzonder gericht op uitstroom naar werk en economische zelfstandigheid. Wij willen hier naast de intensivering van de inzet op het huidige traditionele bestand

van mensen zonder baan, ook meer nadruk leggen op de ondersteuning van ZZP'ers en 'nieuwe armen' via preventieactiviteiten, educatie en pilots op het gebied van microkredieten.

- Intensivering van het armoedebeleid voor de doelgroep kinderen in armoede. Hierbij denken wij aan extra investeringen in zowel participatievoorzieningen en projecten (webshop Stadterspas voor kinderen, Jeugdsportfonds, Stichting Leergeld, voor- en vroegschoolse educatie (VVE), Jeugdcultuurfonds), als in voorzieningen op het gebied van de primaire levensbehoeften, namelijk voedsel en kleding. Wij vinden het hierbij ook belangrijk om korte pilots te draaien om te onderzoeken hoe wij bijvoorbeeld de scholen beter kunnen betrekken bij de armoedebestrijding van kinderen.

Deze ideeën kunnen dienen als basis om met uw raad in gesprek te gaan over de mogelijke bestemming van extra armoedegelden in 2014. Wij vragen u om schriftelijk op uiterlijk 22 januari 2014 uw wensen en bedenkingen te uiten. Op basis hiervan leggen wij u in februari 2014 een voorstel ter besluitvorming voor met meer concrete plannen over intensivering van bestaande projecten en mogelijke nieuwe projecten in het kader van armoedebestrijding.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. R.L. (Ruud) Vreeman

A handwritten signature in blue ink, consisting of a large, stylized 'R' and 'V' intertwined.

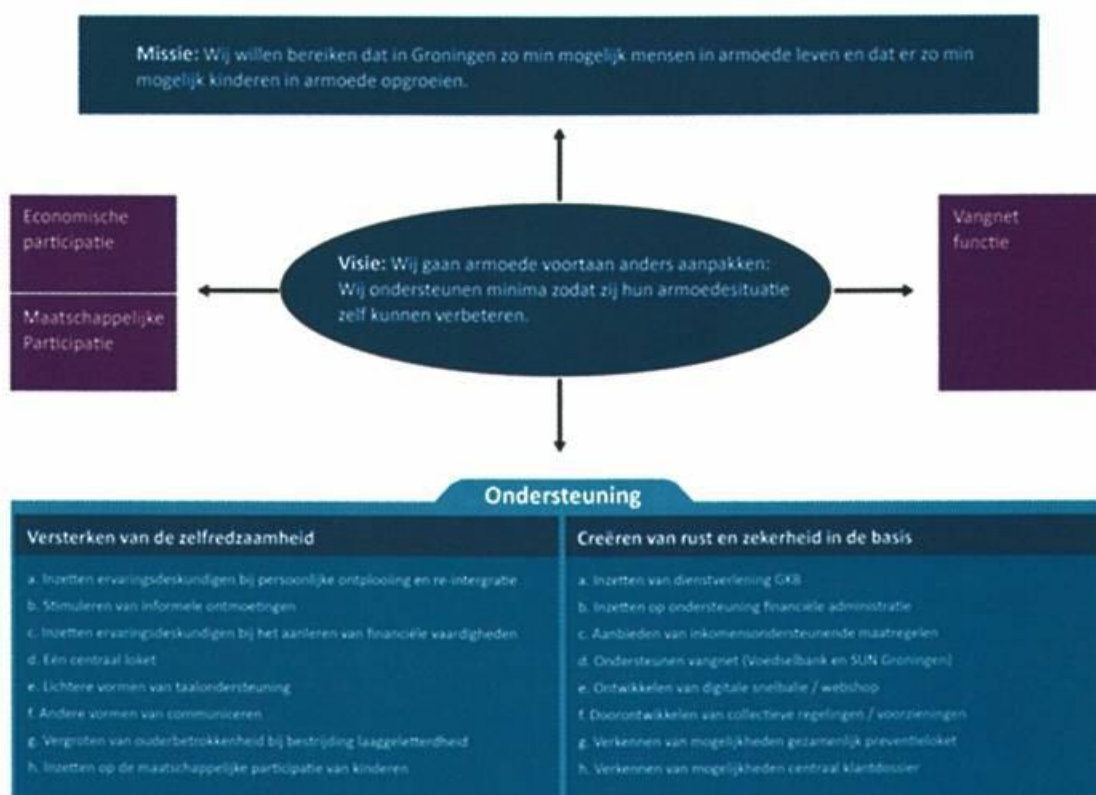
de secretaris,
drs. M.A. (Maarten) Ruys

A handwritten signature in blue ink, consisting of a stylized 'M' and 'R' with a long horizontal stroke extending to the right.

Tussenrapportage armoedebeleid 2013

Inleiding

In december 2012 is de kadernota 'Samen Actief tegen Armoede' vastgesteld. Ons armoedebeleid berust op twee pijlers: het versterken van zelfredzaamheid en het creëren van rust en zekerheid in de basis.

Om dit te bereiken, zijn we doorgegaan met een aantal reguliere gemeentelijke taken, waaronder het verstrekken van inkomensondersteuning. Daarnaast hebben we projecten en activiteiten uitgevoerd, zoals die in de kadernota staan. Voor deze projecten en activiteiten hebben wij zowel voor 2013 als voor 2014 een totaal bedrag van 320 duizend euro beschikbaar, met daarboven op nog voor beide jaren 20 duizend euro voor de armoedemonitor. In deze tussenrapportage staat de stand van zaken tot en met november 2013. Voor 2013 is de prognose dat wij binnen het budget blijven. Voor 2014 voorzien wij enkele knelpunten. Wij komen hierop terug in ons voorstel voor de inzet van de extra middelen voor armoedebeleid en schuldhulpverlening 2014. Dit raadsvoorstel leggen wij u in februari 2014 voor.

Het jaar 2013 was het eerste jaar van het nieuwe armoedebeleid. Dit jaar stond in het teken van ontwikkeling: het opstarten van projecten en activiteiten uit de kadernota en beginnen met het uitvoering geven aan de gestelde doelen. Om deze doelen te behalen zijn er gedurende het jaar ook enkele activiteiten toegevoegd aan het armoedebeleid. Een voorbeeld hiervan is de financiële ondersteuning van het project Taalcoaches van Humanitas. Door het verdwijnen van een andere geldstroom dreigde het succesvolle project om te vallen. Omdat zij een zeer goed lopend voorbeeld zijn van laagdrempelige

taalondersteuning vonden wij het zinniger om dit bestaande project te continueren dan zelf iets nieuws te ontwikkelen op dit gebied.

Samen met instellingen in de stad en met een aantal enthousiaste uitvoerders zijn we begonnen aan de uitvoering van het armoedebeleid. Gaandeweg hebben we binnen de gemeente een projectteam gevormd, zodat we de regie over de uitvoering van Samen Actief tegen Armoede goed kunnen voeren. Over het algemeen kunnen we constateren dat de projecten succesvoller zijn dan wij hadden voorzien. Het is natuurlijk een goed signaal dat zowel minima zelf als maatschappelijke organisaties in de stad enthousiast reageren op onze projecten en graag mee willen doen. Omdat wij deze mensen niet teleur willen stellen en menen dat deelname een eerste stap is om armoede succesvol te bestrijden, hebben wij er dit jaar voor gekozen om geen wachtlijsten te laten ontstaan. Dit heeft geleid tot enkele verschuivingen binnen ons budget en binnen de prioritering van de opzet van projecten.

Daarnaast is bij het vaststellen van de kadernota 'Samen actief tegen armoede' in december 2012 door vrijwel de voltallige raad opgeroepen om meer specifieke aandacht aan de situatie van kinderen in armoede te besteden bij de uitvoering van het beleid. Sinds het vaststellen van de kadernota blijkt steeds nadrukkelijker dat de situatie van kinderen in armoede ernstig verslechtert. Uit de meest recente cijfers van het CBS/SCP (Armoedesignalement 2013) blijkt dat - naast een sterke, algemene groei van armoede in Nederland - vooral het aantal kinderen dat in armoede opgroeit sterk is toegenomen. De Kinderombudsman Marc Dullaert en staatssecretaris Klijnsma hebben hun zorg uitgesproken over kinderen in armoede. Zij pleiten ervoor meer aandacht te besteden aan armoedebestrijding bij kinderen. Wij hebben gehoor gegeven aan deze oproepen en het afgelopen jaar bij de uitvoering van de kadernota meer nadruk gelegd op kinderen.

Wij bieden u in deze tussenrapportage per project een overzicht van de speerpunten, de doelen, de achtergrond, het resultaat, en de stand van zaken. Wij houden hierbij de structuur van de kadernota aan. Wij sluiten af met een korte financiële paragraaf, waarin wij laten zien hoe wij het totaal budget van 320 duizend euro (plus de 20 duizend euro voor de armoedemonitor) in 2013 hebben besteed.

Voorlopige conclusies

1. Het thema armoedebeleid kan rekenen op veel steun en een breed draagvlak, zowel intern als extern. Dit geeft aan dat de urgentie van de problematiek nog steeds actueel en relevant is. Als gemeente leveren we een zinvolle bijdrage aan het bestrijden van armoede onder de Groninger minima.
2. De keuze om de Groninger minima nadrukkelijk te betrekken bij de uitvoering en totstandkoming van de kadernota resulteert in een samenwerking die veel nieuwe inzichten verschaft. Dit maakt het mogelijk om beleid en projecten heel gericht in te zetten, waardoor de verwachting is dat de acties meer effect teweeg zullen brengen. Uit de informele contacten met betrokken burgers komt dit al naar voren. Men ervaart serieus te worden genomen en er wordt meer gebruik gemaakt van hun eigen kennis en kunde. Dit zet mensen direct in hun kracht.

3. Door de beschikbare subsidiegelden zijn we als gemeente in staat om goed lopende projecten levensvatbaar te houden. Het gaat hierbij vaak om projecten die zeer succesvol zijn, maar zonder onze subsidie niet kunnen voortbestaan of dreigen te verdwijnen door het teruglopen van andere (externe) fondsen.
4. We hebben door herverdeling van budget, een aangepaste planning en flexibele inzet van personeel een aantal projecten kunnen ondersteunen en/of uitbreiden om de wacht- en doorlooptijden te minimaliseren of te voorkomen dat wachtlijsten ontstonden.
5. De ontplooiende projecten blijken positieve effecten teweeg te brengen bij burgers maar ook bij maatschappelijke organisaties die deze groep mensen ondersteunt. Dit betekent dat, in navolging van onze acties, organisaties ook gaan nadenken over het herinrichten van ondersteuning en/of het uitbreiden van activiteiten conform onze voorbeelden. Dit wordt gestimuleerd doordat de nieuwe initiatieven reeds worden herkend als 'best-practices'.
6. De keuze om kinderen apart te belichten en voor hen projecten op te zetten is een uitstekende keuze gebleken. De projecten voor kinderen bevinden zich nog in een startfase, maar de eerste reacties zijn overweldigend positief. De verwachting is dat door de extra inzet en aandacht, kinderen en hun ouders beter in staat zijn om hun armoedesituatie te verbeteren. De wens is dat hierdoor hun isolement wordt doorbroken, armoede onder kinderen gericht wordt aangepakt en er ruimte voor hen ontstaat om gewoon mee te doen, net als andere kinderen.

Vooralsnog is de verwachting dat de gezamenlijke integrale en brede aanpak van armoede in onze stad, bijdraagt aan een verrijking van het leven van mensen en dat het een extra stimulans voor organisaties die erbij betrokken zijn. Uiteraard zal dit nog getoetst worden zodra de armoedemonitor beschikbaar is.

1. Armoedemonitor

Doel(en):

Inzicht krijgen in de ontwikkeling van armoede in Groningen en de effecten van het armoedebeleid.

Achtergrond:

Om te bereiken dat er in Groningen zo min mogelijk mensen in armoede leven, willen wij er voor zorgen dat mensen zoveel mogelijk economisch en maatschappelijk zelfredzaam worden. Dit kan er op termijn toe bijdragen dat er minder mensen in Groningen afhankelijk zijn of worden van onze inkomensondersteuning. Het beroep op de inkomensondersteunende maatregelen zou vanuit dat oogpunt dan ook moeten afnemen. Wij rapporteren jaarlijks in de Rekening over het gebruik van onze inkomensondersteunende maatregelen. Een afname van dit gebruik kan erop duiden, dat het nieuwe armoedebeleid succesvol is. We moeten daarbij echter wel rekening houden met het feit dat ons armoedebeleid slechts een beperkte factor van invloed is op dat gebruik.

Uit onze definitie van armoede volgt echter ook, dat het ons niet alléén gaat om het verbeteren van de financiële situatie van mensen. Het bevorderen van maatschappelijke

deelname en het verbeteren van de toegang tot overheidsvoorzieningen zijn ook belangrijke effecten van ons armoedebeleid. Deze effecten zijn echter veel minder makkelijk in cijfers uit te drukken. Daarom hebben we besloten om Bureau Onderzoek en Statistiek Groningen opdracht te geven om in samenwerking met ons een nieuwe armoedemonitor te ontwikkelen. Deze nieuwe armoedemonitor geeft niet alleen een cijfermatig overzicht van hoe het er voor staat met de armoede in Groningen, maar brengt ook in beeld welke activiteiten en projecten bijdragen aan het verbeteren van de positie van minima die niet in statistieken zijn uit te drukken. Wij meten hoeveel mensen worden bereikt door het armoedebeleid, doordat zij deelnemen aan projecten of activiteiten. Daarnaast willen wij in beeld brengen wat deze projecten en activiteiten voor verandering in hun leven teweeg hebben gebracht. In de armoedemonitor zullen we ons beleid van 2013 en 2014 evalueren. De monitor zal daarom in de eerste helft van 2015 beschikbaar zijn.

Beoogd resultaat:

De basis van de nieuwe armoedemonitor omvat een overzicht van kwantitatieve gegevens over armoede in Groningen (hoeveel mensen maken gebruik van inkomensondersteuning, hoe is deze groep opgebouwd, etc).

Daarnaast presenteren wij in de monitor de uitkomsten van een kwalitatief onderzoek waarbij de Groninger minima worden bevraagd op de invloed van ons beleid en de beleidsplannen op hun situatie. Dragen de activiteiten bij aan hun zelfredzaamheid, creëert de ondersteuning rust en zekerheid in de basis? Wordt daardoor de weg vrij gemaakt voor activering?

Daarnaast geeft de nieuwe armoedemonitor opnieuw een belangrijke stem aan de mensen voor wie ons beleid bedoeld is (mensen die in armoede leven of er van zeer nabij mee te maken hebben, zoals ervaringsdeskundigen, professionals, vrijwilligers en belangenbehartigers).

Stand van zaken:

Met Onderzoek en Statistiek Groningen hebben we eind 2013 gesproken over het meten van de beleidseffecten van Samen Actief tegen Armoede. We willen graag dat deelnemers aan de projecten en activiteiten zoveel mogelijk zelf vertellen wat het effect is op hun leven. Het kwalitatieve deel van de armoedemonitor zal bestaan uit filmpjes, gemaakt door de deelnemers zelf, waarin minima vertellen wat deelname aan een project of activiteit voor hen heeft betekend. De gesprekken over de opdracht aan O&S ronden we binnenkort af.

2. Ondersteuning gericht op het versterken van de eigen kracht

Hieronder volgen de projecten die bijdragen aan het realiseren van de pijler Eigen Kracht.

2.1. Inzetten van ervaringsdeskundigen bij persoonlijke ontplooiing en re-integratie

Opzetten inspiratiegroepen

Speerpunten armoedebeleid:

- Inzetten ervaringsdeskundigen

- Stimuleren van informele ontmoetingen
- Andere vormen van communiceren

Doel(en):

Minima inspireren elkaar tot zelfredzaamheid, met ervaringsdeskundigen als rolmodel.

Achtergrond:

Ervaringsdeskundigen zijn mensen die ooit zelf in een armoedesituatie hebben verkeerd en die zich aan die situatie hebben ontworsteld. Maar ook mensen die met een heel laag inkomen actief blijken deel te nemen aan de samenleving, kunnen als ervaringsdeskundige worden betiteld. Ervaringsdeskundigen kunnen bij uitstek een inspiratiebron zijn voor mensen die iets willen veranderen aan hun armoedesituatie. Bovendien kunnen zij als geen ander deze mensen ondersteunen.

Wij willen een pilot starten om inspiratie- en ondersteuningsgroepen op te zetten waarbij (ex)klanten van SOZawe in de rol van trainer/coach andere klanten ondersteunen en begeleiden. Deze (ex-)klanten weten als geen ander hoe belangrijk een klankbord of steuntje in de rug kan zijn. Bovendien kan het contact met mensen die zich in een zelfde situatie bevinden een positief effect hebben op het zelfvertrouwen en een stimulans zijn om de verandering van hun leven aan te pakken. We weten dat armoede isoleert. Met de inspiratiegroepen willen we sociale uitsluiting tegengaan. De trainer/coach van de inspiratiegroep zet zich op vrijwillige basis in voor andere klanten. Hij/zij krijgt hiervoor een korte opleiding en begeleiding. De opgedane kennis en ervaring als trainer/coach kan ook een rol spelen in zijn of haar persoonlijke ontwikkeling en re-integratie. Het mes snijdt hiermee aan twee kanten.

Beoogd resultaat:

Meer mensen die zichzelf ontplooien waardoor ze beter in staat zijn economisch of maatschappelijk te participeren.

Stand van zaken:

Het project loop boven verwachting goed; in de loop van het jaar zijn er veel inspiratiegroepen gestart. In de zomer van 2013 vonden drie zomerworkshops plaats. Tot nu toe zijn er 50 personen die hebben deelgenomen aan de inspiratiegroepen. Er is veel bekendheid aan gegeven via de bijsluiter van SOZawe en dit heeft er toe geleid dat mensen zich gingen aanmelden.

Het idee van de inspiratiegroepen vindt al navolging in de stad. Enkele maatschappelijke organisaties volgen het voorbeeld en zetten soortgelijke groepen op.

Een aantal deelnemers aan de inspiratiegroepen volgt de coachopleiding tot inspiratiecoach. Er zijn tot nu toe 4 inspiratiecoaches die na afloop van de opleiding een certificaat hebben ontvangen. De inspiratiecoaches hebben succesvol workshops gegeven tijdens het inspiratiefestival 'Lets Gro'.

Naast de deelname aan de inspiratiegroepen en/of de coachopleiding krijgen sommige deelnemers individuele coaching. Deze individuele coaching is een aanvulling op de opleiding tot inspiratiecoach of deelname aan de inspiratiegroepen en kan mensen net dat extra zelfvertrouwen geven richting maatschappelijke en economische zelfredzaamheid.

In 2013 is een deelnemer aan de coach-opleiding mede dankzij extra individuele coaching gestart met haar eigen bedrijf. We onderzoeken op dit moment of individuele coaching voor zzp-ers bijdraagt aan de doelen van het armoedebeleid.

Ondersteuning allochtone mantelzorgers

Speerpunten armoedebeleid:

- Stimuleren van informele ontmoetingen
- Inzetten van ervaringsdeskundigen

Doel(en):

Allochtone mantelzorgers uit hun isolement halen en hun zelfredzaamheid te versterken.

Achtergrond:

Een grote groep allochtone minima is mantelzorger. Hierdoor hebben zij weinig gelegenheid te werken aan hun eigen ontwikkeling en maatschappelijke participatie. Het Alfa College biedt hen, met een subsidie vanuit het armoedebeleid, een opleiding om te leren lotgenotengroepen te organiseren en te begeleiden.

Beoogd resultaat:

Allochtone mantelzorgers bouwen aan hun netwerk, delen hun ervaring en expertise. En misschien is deze opleiding een opstapje naar betaald werk.

Stand van zaken:

De opleiding en begeleiding worden verzorgd door Humanitas en het Alfa-college.

2.2. Stimuleren van informele ontmoetingen

Veel van de deelnemende minima aan ons onderzoek hebben aangegeven dat zij steun en energie hebben geput uit de onderzoeksdag op 10 maart 2012. Door het ontmoeten van andere mensen in dezelfde situatie en het uitwisselen van verhalen en ideeën raakten verschillende deelnemers geïnspireerd om zelf hun eigen problematiek aan te pakken. Wij willen heel graag een vervolg geven aan deze vorm van inspiratie door ontmoeting. De volgende projecten dragen hieraan bij:

Tientjescafe

Speerpunten armoedebeleid:

- Inzetten van ervaringsdeskundigen
- Stimuleren van informele ontmoetingen

Doel(en):

Het Tientjescafé beoogt een fysiek platform te bieden aan startende ondernemers en kleine zelfstandigen. Dit fysieke platform voegen wij toe aan het bestaande digitale platform Tientjes. Daarnaast is het een plek waar de bezoekende minima kennis kunnen nemen en gebruik kunnen maken van het aanbod van Tientjes.

Achtergrond:

Deelnemers kunnen door ontmoeting in het Tientjescafé inspiratie opdoen voor hun eigen onderneming. Wij ondersteunen dit initiatief omdat wij de potentiële doelgroep van een Tientjescafé al kennen en gemakkelijk kunnen bereiken. Wij bieden startende en gevestigde ondernemers namelijk zelf ook al begeleiding en/of tijdelijke inkomensondersteuning in het kader van het besluit bijstandsverlening zelfstandigen (Bbz).

Beoogd resultaat:

Meer mensen - met name startende ondernemers en kleine zelfstandigen - vergroten hun netwerk door informele ontmoetingen waardoor ze beter in staat zijn maatschappelijk te participeren. Door mensen bij elkaar te brengen zorgen we voor een uitwisseling van expertise en ervaringsdeskundigheid.

Stand van zaken:

Het project loopt tot heden niet naar verwachting, de initiatiefnemers van de overkoepelende organisatie Tientjes komen niet tot een gezamenlijk overleg/plan. Het digitale platform is tot nu toe niet van de grond gekomen dus kunnen we er ook geen fysiek platform aan toevoegen. Het is op dit moment niet duidelijk of we door kunnen gaan met dit project.

Toentje, de voedselproductietuin voor de Voedselbank

Speerpunten armoedebeleid:

- Stimuleren van informele ontmoetingen
- Andere vormen van communiceren
- Lichtere vormen van taalondersteuning
- Ondersteunen vangnet

Doel(en):

Toentje, de voedselproductietuin voor de Voedselbank gaat zorgen voor een gegarandeerde uitbreiding van het assortiment met verse groenten en vers fruit. Toentje biedt een ontmoetingsplek voor vrijwilligers en professionals uit de buurt en de stad.

Achtergrond:

Het aantal klanten van de Voedselbank neemt toe en er is een tekort aan voedsel. Vooral groenten en fruit kunnen niet altijd voldoende geleverd worden. Vrijwilligers, met en zonder uitkering, kunnen aan de slag in de moestuin. Dit biedt mogelijkheden voor informele ontmoetingen en het uitbreiden van het persoonlijke netwerk. Toentje is meer dan een moestuin: het is een platform voor allerlei activiteiten op het gebied van armoedebestrijding, educatie, gezondheidsbevordering en duurzaamheid.

Beoogd resultaat:

Meer vers fruit en verse groenten voor de klanten van de Voedselbank.
Meer mensen vergroten hun netwerk door informele ontmoetingen waardoor ze beter in staat zijn maatschappelijk te participeren.

Stand van zaken:

In 2013 hebben we in afwachting van grond voor de tuin, groente verbouwd in bakken op de parkeerplaats van de voedselbank. We hebben van september tot november de eerste groenten geoogst. Vlakbij de Voedselbank aan de Paradijsvogelstraat is vanaf de zomer van 2013 door woningcorporatie Nijestee een stuk grond beschikbaar gesteld. Ook hebben we het kassencomplex van Novo aan de Peizerweg ter beschikking gekregen voor Toentje. De grond en het kassencomplex worden gedurende de winter gebruiksklaar gemaakt, zodat er vanaf het vroege voorjaar 2014 op locatie geteeld kan worden.

Op 1 november 2013 vond de feestelijke opening van Toentje plaats, met een diner voor klanten van de Voedselbank en genodigden van alle organisaties die bijdragen aan het armoedebeleid. Het oprichtingsbestuur van samenwerkingspartners de Voedselbank, AOC Terra en het Alfa College is bezig met het oprichten van een stichting, zodat dit project goed geborgd kan worden. Als stichting kan Toentje middelen van derden genereren. In 2013 zijn we er in geslaagd om ongeveer 50 organisaties aan Toentje te verbinden. Deze organisaties maken de moestuin mogelijk en/of leveren een bijdrage aan de doelen van Toentje.

Vanaf het voorjaar van 2014 gaan alle activiteiten van Toentje plaatsvinden aan de Paradijsvogelstraat en aan de Peizerweg.

Minimamarkt

Speerpunten armoedebeleid:

- Inzetten ervaringsdeskundigen
- Informele ontmoetingen
- Andere vormen van communiceren

Doel(en)

Minimamarkt, voor en door minima, waarbij minima voor andere minima een dagje uit organiseren dat in het teken staat van informatie, activiteiten en ontspanning. Tegelijkertijd organiseren wij een platform waar initiatieven op het gebied van armoedebestrijding zich kunnen presenteren.

Achtergrond

Wij willen een team van minima ondersteunen bij het bedenken, ontwikkelen en organiseren van een dergelijke markt.

Beoogd resultaat

Meer mensen vergroten hun netwerk door informele ontmoetingen waardoor ze beter in staat zijn maatschappelijk te participeren.

Stand van zaken

In 2013 is een projectgroep van mensen uit de doelgroep begonnen met de organisatie van een minimamarkt. Helaas is het in 2013 nog niet gelukt een dergelijke markt te organiseren. Op dit moment maken we een doorstart, zodat in het voorjaar van 2014 een wijkmarkt voor-en-door minima in Selwerd plaatsvindt. De ervaringen bij de organisatie van deze markt gebruiken we voor de stedelijke minimamarkt in de zomer van 2014.

Ondanks dat het in 2013 niet tot een markt is gekomen, is het doel niet helemaal verloren gegaan. Tijdens het inspiratiefestival 'Let's Gro' is op twee middagen een 'event' georganiseerd door minima om enkele van hun initiatieven te presenteren.

Resto van Harte

Speerpunten armoedebeleid:

- Stimuleren van informele ontmoetingen
- Inzetten op de maatschappelijke participatie van kinderen

Doel(en):

Resto van Harte wil eenzaamheid tegengaan en mensen met een klein budget een gezonde maaltijd aanbieden.

Achtergrond:

Resto van Harte is een laagdrempelig buurtrestaurant dat grotendeels op vrijwilligers draait. Vanuit het armoedebeleid verlenen wij de organisatie subsidie omdat mensen met een klein budget hier een verse maaltijd kunnen krijgen, als vrijwilliger aan de slag kunnen en tijdens het eten hun netwerk kunnen vergroten. We hebben afgesproken dat Resto van Harte gaat samenwerken met andere organisaties in de stad, zoals de Voedselbank.

Beoogd resultaat:

Meer mensen vergroten hun netwerk door informele ontmoetingen waardoor ze beter in staat zijn maatschappelijk te participeren.

Stand van zaken:

In 2013 heeft Resto van Harte in het Floreshuis en in Vinkhuizen wekelijks gezonde maaltijden voor een kleine prijs aangeboden. Regelmatig organiseert Resto van Harte een speciale Kinder-Resto, met kinderen aan tafel en in de keuken. De samenwerking met de Voedselbank is goed op gang gekomen.

2.3. Inzetten ervaringsdeskundigen bij het aanleren van financiële vaardigheden

Speerpunten armoedebeleid:

- Inzetten ervaringsdeskundigen
- Anders communiceren
- Inzetten van de dienstverlening van de Groningse Kredietbank (GKB)

Doel(en):

Ervaringsdeskundigen zijn een waardevolle aanvulling op het cursusaanbod van de Groningse Kredietbank (GKB) en kunnen helpen de taboes rond het hebben van schulden te doorbreken.

Achtergrond:

Het cursusaanbod van de GKB is gericht op het vergroten van de zelfredzaamheid van mensen met (beginnende) schulden. Ook mensen die in een andere financiële situatie

terecht komen en hierdoor hun uitgavenpatroon moeten veranderen, behoren tot de doelgroep. De preventiemedewerkers van de GKB geven gastlessen op scholen, cursussen in de Centra voor Jeugd en Gezin (CJG's), in de Stips, vrouwencentra en trainingen bij maatschappelijke instellingen. Vanuit het nieuwe armoedebeleid is het idee ontstaan om ervaringsdeskundigen als aanvulling op het werk van de professional in te zetten. Daarmee kan het taboe op het hebben van schulden doorbroken worden, zodat mensen eerder hulp vragen.

Beoogd resultaat:

Meer mensen hebben grip op hun eigen financiële situatie.

Stand van zaken:

De GKB geeft samen met gerechtsdeurwaarders van LAVG gastlessen aan MBO-scholieren in de leeftijd tussen 16-24 jaar. Hiernaast zijn er in 2013 gastlessen verzorgd door onder andere wethouder Isha, waaronder een gastles aan groep 7/8 op een basisschool. Ook heeft de wethouder samen met een deurwaarder van gerechtsdeurwaarderskantoor Landelijke Associatie van Gerechtsdeurwaarders (LAVG) een gastles gegeven aan MBO-scholieren. Op de basisscholen heeft het afdelingshoofd van de GKB in groep 3 voorgelezen en heeft een directeur van SOZawe een gastles verzorgd. Deze werkwijze wordt voortgezet.

Het preventieteam van de GKB kiest bewust voor een werkwijze in groepen die uitgaat van de inzet van ervaringsdeskundigheid van de deelnemers. De preventiemedewerkers maken gebruik van de expertise van deelnemers en geven in de groep ruimte voor het uitwisselen van do's en dont's over bijvoorbeeld goedkoop op vakantie gaan, feestdagen vieren met een klein budget, etcetera. Doordat de bijeenkomsten in scholen en CJG's groepsbijeenkomsten zijn, kunnen deelnemers bij elkaar inspiratie opdoen. Door te ervaren dat ze anderen tips kunnen geven, neemt hun zelfvertrouwen toe.

Deelnemers geven aan dat zij de voorkeur hebben voor een professional als de begeleider van de groepsbijeenkomsten. In 2014 onderzoeken we hoe we de inzet van ervaringsdeskundigen als versterking van het huidige aanbod (en misschien toch als begeleider van groepsbijeenkomsten) kunnen uitwerken.

2.4. Eén centraal loket

In het onderzoek dat wij in de eerste maanden van 2012 hebben uitgevoerd, hebben de minima aangegeven behoefte te hebben aan één centraal loket voor hun ondersteuning. Deze behoefte komt voort uit het gevoel regelmatig van het kastje naar de muur gestuurd te worden. Wij beseffen dat we de dienstverlening aan onze burgers in dit opzicht moeten verbeteren. Mede daarom zijn we bezig met de verdere ontwikkeling van de Stips en de CJG's als centrale punten in de wijken en starten we een pilot voor vorming van sociale teams. In het kader van het programma 'Groningen voor elkaar' werken we hier verder aan.

Vanuit het armoedebeleid ontwikkelen we een *website en snelbalie*:

Minimaloket: informatiewebsite/snelbalie

Speerpunten armoedebeleid:

- Anders communiceren
- Eén centraal loket

- Aanbieden van inkomensondersteunende maatregelen

Doel(en):

De toegang tot informatie voor minima en tot inkomensondersteunende regelingen verbeteren.

Achtergrond:

Voor de verbetering van de fysieke toegang tot alle ondersteuning voor de doelgroep sluiten we ons vanuit het armoedebelief aan bij gemeentelijke ontwikkelingen. De digitale toegang kunnen we zelf, als onderdeel van de gemeentelijke website, verbeteren. Hierbij beantwoorden we de oproep van de Groninger minima om beter integraal samen te werken en het gemeentelijk aanbod te bundelen.

Beoogd resultaat:

Meer mensen kunnen zelf betrouwbare informatie vinden over armoedebestrijding in het digitale minimaloket. Door alle informatie op één plek aan te bieden willen wij de bekendheid van voorzieningen vergroten en het niet-gebruik van regelingen tegengaan. Meer mensen kunnen digitaal een aanvraag voor een inkomensondersteunende regeling doen via de snelbalie op deze website.

Stand van zaken:

In 2013 hebben we voorbereidingen getroffen voor een digitaal minimaloket. Onderdeel van dit minimaloket is de Kluwer snelbalie voor het aanvragen van o.a. een bijstandsuitkering, witgoedregeling en langdurigheidstoelage. Betrouwbare informatie van bijvoorbeeld het Nibud en onze eigen partners in de stad zijn ook in het digitale minimaloket te vinden. Eind 2013 testen we met een kleine groep minima deze website. Vanaf 1 januari 2014 zal de website in gebruik zijn. We gebruiken het eerste kwartaal van 2014 om de website te verbeteren met hulp van een groter testpanel uit de doelgroep. Ook de digitale Stadspas en het Kindpakket krijgen een plek op de website.

2.5. Lichtere vormen van taalondersteuning

Naar aanleiding van signalen van de Groninger minima onderzoeken we hoe we het bestaande 'Aanvalsplan Laaggeletterdheid' kunnen aanvullen met lichtere vormen van taalondersteuning. Groninger minima hebben aangegeven dat zij naast het taalonderwijs dat wordt geboden door de ROC's, ook behoefte hebben aan taalondersteuning. Voor het leren van een taal is naast onderwijs het ook noodzakelijk dat de taal veel geoefend kan worden en dat mensen ondersteund worden in hun taalontwikkeling. Gezien de forse beperking van educatiegelden is het des te belangrijker dat we de krachten bundelen. Samen met partners in de stad zoals de ROC's, Humanitas en de bibliotheken, maar ook met de stichting Lezen en Schrijven, maken we afspraken hoe wij beter gebruik kunnen maken van elkaars dienstverlening en werken wij gezamenlijk aan een integrale aanpak van laaggeletterdheid. Door samen te werken is het mogelijk om met beperkte middelen tot een completer pakket van ondersteuning aan laaggeletterden te komen.

Hieronder staan de projecten die een bijdrage leveren aan de bestrijding van laaggeletterdheid:

Uitbreiding aanvalsplan/taalcafés

Speerpunten:

- Stimuleren van informele ontmoetingen
- Lichtere vormen van taalondersteuning
- Anders communiceren
- Inzetten van ervaringsdeskundigen

Doel(en):

Een laagdrempelig aanbod van taalondersteuning bieden.

Achtergrond:

In navolging van het stedelijk Taalcafé van Humanitas, zijn wij met Humanitas, de bibliotheek en het Alfa-college om tafel gaan zitten. Het doel van dit oorspronkelijke Taalcafé is voornamelijk om ontmoeting tussen Nederlanders en anderstaligen te stimuleren. Om meer mensen te bereiken en om meer te focussen op taalondersteuning, willen wij gezamenlijk een uitbreiding tot stand brengen van het Taalcafé. Deze uitbreiding moet dichterbij de mensen in de wijk plaatsvinden en krijgt een meer educatief karakter.

Beoogd resultaat:

Meer mensen die beter in staat zijn om zelf hun taalondersteuning vorm te geven.

Stand van zaken:

De samenwerking tussen de bibliotheken, Humanitas en het Alfa-college hebben we in 2013 geïntensiveerd. In de wijkvestigingen van de bibliotheek worden momenteel taalcafés opgezet, te beginnen in Selwerd.

Ouders de school in: Schoolbibliotheek CBS de Kleine Wereld (verwijzing)

Verderop in deze rapportage (pagina 14) staat meer informatie over dit project. Het project valt namelijk in de eerste plaats onder het speerpunt Vergroten van ouderparticipatie, maar heeft ook als *beoogd resultaat*:

Meer ouders zijn betrokken bij het bestrijden van laaggeletterdheid bij kinderen en de financiële opvoeding van kinderen.

Educatieve kaart

Speerpunten armoedebeleid:

- Lichtere vormen van taalondersteuning
- Andere vormen van communiceren

Doel(en):

Het gebruik van de educatieve infrastructuur van de stad vergroten.

Achtergrond:

Uit het onderzoek onder minima in het voorjaar van 2012 blijkt dat de mogelijkheden van educatieve ondersteuning niet bij iedereen uit de doelgroep bekend zijn. Ook professionals en vrijwilligers gaven dit aan. De educatieve kaart biedt hier een praktische oplossing voor.

Beoogd resultaat:

Meer mensen die beter in staat zijn om zelf hun taalondersteuning vorm te geven.

Stand van zaken:

Het Alfa College is in opdracht van de stichting Lezen en Schrijven deze educatieve kaart aan het vormgeven met behulp van al onze partners in de stad.

Ondersteunen Taalcoaches Humanitas

Speerpunten armoedebeleid:

- Lichtere vormen van taalondersteuning

Doel(en):

Een laagdrempelig aanbod van taalondersteuning bieden.

Achtergrond:

Vluchtelingen en migranten die zich in de gemeente Groningen hebben gevestigd gaan in de regel naar school om de Nederlandse taal te leren. Ze hebben aanvankelijk nog weinig contacten met Nederlanders, maar willen wel graag de taal oefenen. Tijdens de extra uurtjes taalondersteuning krijgen ze die kans. Vluchtelingen en migranten die al wat langer in Nederland zijn, volgen misschien wel een opleiding. Dan blijkt vaak toch de taal nog een struikelblok; men heeft moeite met de vaktaal of begrijpt de schoolopdrachten niet goed. Een paar uurtjes extra ondersteuning – aanvullend op het taalonderwijs dat door de ROC's wordt aangeboden - kunnen dan van doorslaggevende betekenis zijn voor het behalen van een diploma. Humanitas verzorgt al jaren de taalondersteuning van anderstaligen in Groningen via hun project Taalcoaches. Aan dit project werd de afgelopen jaren financieel bijgedragen door de gemeente vanuit inburgeringsgelden. Aangezien deze geldstroom vanuit de rijksoverheid is gestopt, hebben wij in 2013 deze bijdrage vanuit het armoedebeleid gefinancierd.

Beoogd resultaat:

Meer mensen die beter in staat zijn om zelf hun taalondersteuning vorm te geven.

Stand van zaken:

Met de subsidie van 2013 heeft Humanitas hun project Taalcoaches dit jaar kunnen continueren. In het voorjaar van 2014 rapporteert Humanitas hierover in de reguliere subsidierapportages.

2.6. Andere vormen van communiceren

We willen andere communicatiekanalen gebruiken om mensen uit de doelgroep te bereiken. We willen andere vormen van communicatie inzetten, zoals digitale communicatie, collectieve communicatie en beeld. We vragen de doelgroep hierin met ons mee te denken. De volgende projecten dragen hieraan bij:

Armoedebrochure

Speerpunten armoedebeleid:

- Anders communiceren
- Inzetten van ervaringsdeskundigen

Doel(en):

Met beleidsmakers in andere gemeente informatie uitwisselen, om zo te leren van elkaar en de armoedebestrijding in Groningen verder te verbeteren.

Achtergrond:

Wij hebben in Groningen gekozen voor een unieke aanpak van armoedebestrijding. Gedurende het hele proces van onderzoek, visieontwikkeling, het schrijven van nota's, bij de uitvoering van ons beleid, en straks ook bij de evaluatie van ons beleid hebben wij de Groninger minima, ervaringsdeskundigen, professionals, vrijwilligers en belangenbehartigers uit het maatschappelijk veld betrokken. Wij zien daardoor ook dat er een groot draagvlak is voor de projecten uit ons armoedebeleid.

Beoogd resultaat:

Een uitwisseling van beleidsmatige informatie over armoedebestrijding tussen gemeenten in Nederland, om op die manier ons eigen armoedebeleid te kunnen verbeteren.

Stand van zaken:

Wij hebben een brochure gemaakt over ons armoedebeleid. Wij hebben deze brochure gemaakt met behulp van de mensen (minima) en organisaties die ons tot nu toe ook hebben geholpen met het vormgeven van ons beleid. De brochure is tot stand gekomen door middel van interviews die gezamenlijk ons beleid uit de doeken doen. Ook bij de vormgeving en de fotografie hebben wij gebruikt gemaakt van de expertise van Groninger minima. De brochure is inmiddels verspreid onder alle Nederlandse gemeenten.

Website

Speerpunten armoedebeleid:

- Anders communiceren
- Eén centraal loket
- Aanbieden van inkomensondersteunende maatregelen

Doel(en):

De toegang tot informatie voor minima en tot inkomensondersteunende regelingen verbeteren.

Achtergrond:

De website met het minimaloket, de digitale Stadspas en het Kindpakket bundelt informatie en voorzieningen voor minima digitaal. We betrekken minima bij de vormgeving van deze website.

Beoogd resultaat:

Meer mensen (ook kinderen) in armoedesituaties spelen zelf een rol in de communicatie over armoede en armoedebestrijding.

Stand van zaken:

Bij de voorbereiding van de website eind 2013 betrekken we een klein aantal mensen uit de doelgroep. Begin 2014 willen we een groter testpanel opzetten, zodat we de website met de aanwijzingen van de gebruikers kunnen vormgeven.

Ook onder het speerpunt anders communiceren zijn wij – ter aanvulling op het project voor de informatieve website - in een voorbereidende fase van een project waarin wij onze communicatie op maat willen gaan aanbieden. Om onze informatievoorziening te verbeteren is het belangrijk om onze manier van communiceren aan te laten sluiten bij de mensen voor wie de informatie bedoeld is. De doelgroep minima is een grote en zeer diverse groep: laaggeletterden, mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt, mensen met een korte tot middellange afstand tot de arbeidsmarkt, de Nieuwe armen, etc. Een 'nieuwe arme' die jarenlang een eigen bedrijf heeft gehad, heeft een ander informatiebehoefte dan een 'laageletterde' die 10 jaar een bijstandsuitkering heeft. Wij willen onze informatievoorziening en manier van communiceren beter laten aansluiten op de behoefte van de klant. Dit project zal in 2014 verder worden uitgevoerd.

De Kunst van het Rondkomen

Speerpunten armoedebeleid:

- Stimuleren van informele ontmoetingen
- Inzetten van ervaringsdeskundigen
- Anders communiceren

Doel(en):

Volwassenen die in een armoedesituatie leven brengen via het medium film in beeld wat dat voor hen betekent en wat mogelijke oplossingen zijn (of via bestaande kanalen of via nieuwe initiatieven).

Achtergrond:

We zoeken naar andere manieren om met de doelgroep te communiceren over armoede en mogelijke oplossingen.

Beoogd resultaat:

Meer mensen in armoedesituaties spelen zelf een rol in de communicatie over armoede en armoedebestrijding. Het resultaat van dit project is dat minima zelf bijdragen aan het creëren van kansen voor andere minima.

Stand van zaken:

Het project 'Kunst van het Rondkomen' heeft net zijn eerste groep (10 personen) met succes in de wijk Lewenborg afgerond door middel van een conferentie. Tijdens de druk bezochte conferentie heeft het team met filmpjes en presentaties duidelijk gemaakt wat er bij mensen met een (zeer) laag inkomen in Groningen daadwerkelijk speelt en aan welke oplossingen behoefte is. Ter afsluiting werd aanwezigen gevraagd de oplossingen in de nabije toekomst te faciliteren.

De oplossing van het team is het opzetten van een Wijk-Huis-Kamer. Een ontmoetingsplek 'in de wijk' waar verschillende mogelijkheden zijn op het gebied van bijvoorbeeld informatie over sociale voorzieningen in de wijk of stad of ondersteuning

bij het realiseren van ideeën. Maar er is ook ruimte om op een computer te werken, te kopiëren of te bellen naar instanties. Nieuwe, gezamenlijke initiatieven worden er opgezet, uitgevoerd en gesteund. De ontmoetingsplek versterkt bekendheid van bestaande mogelijkheden en voorzieningen, verbindt wat er lokaal en regionaal al is, benut en versterkt de eigen kennis en kunde: de burgerkracht.

Het staat nu in het teken van het realiseren van de gestelde doelen (oplossingen). Er is contact met Stiel, Carex, woningbouwverenigingen en wijkcentrum Het Dok over gebruik van ruimte voor de Wijk-Huis-Kamer. De werkgroep gaat een kijkje nemen bij de verschillende mogelijkheden en bepalen welke aan de wensen voldoet.

De Kunst van het Rondkomen is nu ook gestart in de wijken Selwerd en Vinkhuizen. In de voorbereidende fase maken ze het project bekend via bestaande contacten en wordt contact gelegd met organisaties in de wijken. Inmiddels vindt dit project navolging in de stad. Enkele maatschappelijke organisaties organiseren soortgelijke groepen.

Talentkinderen (nieuwe naam voor Kinderkansen)

Speerpunten armoedebeleid:

- Anders communiceren
- Inzetten op de maatschappelijke participatie van kinderen
- Inzetten ervaringsdeskundigen

Doel(en):

Het doel is tweeledig: zowel participatie van de kinderen als toegankelijke informatievoorziening in een voor de kinderendoelgroep aantrekkelijke en bruikbare vorm (= "KinderActiviteiten Kaart").

Achtergrond:

We willen kinderen een stem geven in de communicatie over armoede met andere kinderen. Ook willen we met dit project maatschappelijke participatie van kinderen bevorderen en gebruik maken van hun ervaringsdeskundigheid.

Beoogd resultaat:

Meer kinderen in armoedesituaties spelen zelf een rol in de communicatie over armoede en armoedebestrijding.

Stand van Zaken:

De eerste workshop met 9 kinderen in Vinkhuizen is gestart. Ze hebben zich gebogen over een plattegrond van de wijk, een korte inventarisatie gemaakt van de plekken in de wijk die ze zelf kennen, waar ze komen en vooral ook waar ze welke activiteiten doen. Interessant was ook van ze te horen welke activiteiten ze nog missen, en dat ze het leuk vinden om als Kidsreporter de wijk in te gaan – sommigen wilden eigenlijk weten of ze meteen na de workshop al langs de deuren mochten gaan! We hebben een Kidsreporters-pas met ze gemaakt, om ze officieel zichtbaar te maken als Kidsreporters in de wijk. De workshops zijn nog niet afgerond. Vanaf januari 2014 zullen ook workshops met kinderen starten in de wijken Lewenborg en Selwerd/Paddepoel/Tuinwijk.

2.7. Vergroten ouderbetrokkenheid bij bestrijding laaggeletterdheid [en financiële opvoeding]

We vinden het belangrijk dat ouders betrokken zijn bij de taalontwikkeling en de financiële opvoeding van hun kinderen. De volgende projecten dragen daaraan bij:

Ouders de school in: Schoolbibliotheek CBS De Kleine Wereld

Speerpunten armoedebeleid:

- Stimuleren van informele ontmoetingen
- Lichtere vormen van taalondersteuning
- Anders communiceren
- Inzetten van ervaringsdeskundigen
- Vergroten van ouderparticipatie

Doel(en):

Het betrekken van ouders bij het onderwijs van hun kinderen, om op die manier zowel de taalachterstand bij het kind als bij de ouder aan te pakken.

Achtergrond:

CBS 'De Kleine Wereld' in de Celebesstraat is een school met grote achterstandspopulatie, zowel op het gebied van armoede als van laaggeletterdheid en anderstaligheid. In de kadernota hebben wij twee voorbeelden genoemd van manieren om ouders te betrekken bij het onderwijs van hun kinderen: óf via informele ontmoeting óf door ouders in te zetten als onderwijsassistent. De Kleine Wereld heeft deze twee methoden gecombineerd en zo een manier bedacht om de ouderparticipatie te vergroten en tegelijk laaggeletterdheid te bestrijden. Zij zetten hiervoor de schoolbibliotheek in als ontmoetingsplek voor ouders van de school én de wijk. Daarmee vullen ze bovendien een gat dat is ontstaan door sluiting van de wijkvestiging van de bibliotheek. In deze schoolbibliotheek voert de school projecten uit samen met ouders die zowel de ouder als het kind ondersteunen bij de taalontwikkeling.

Beoogd resultaat:

Meer ouders zijn betrokken bij het bestrijden van laaggeletterdheid bij kinderen en de financiële opvoeding van kinderen.

Stand van zaken:

Met subsidie vanuit het armoedebeleid is in 2013 gestart met de bouw van de bibliotheek in CBS De Kleine Wereld aan de Celebesstraat.

Aanbod GKB

Speerpunten armoedebeleid:

- Vergroten ouderbetrokkenheid
- Inzetten ervaringsdeskundigen

Doel(en):

Ouders en scholieren informeren over het voorkomen en oplossen van schulden.

Achtergrond:

De preventiemedewerkers van de Groningse Kredietbank geven voorlichting aan ouders in het CJG en gastlessen aan leerlingen in het basis- en voortgezet onderwijs en op ROC's. Tijdens de bijeenkomsten worden ervaringen uitgewisseld.

Aan elke basisschool in Groningen biedt de GKB een 'Klasse!kas' aan. Dit is letterlijk een geldkistje. De leerlingen van de basisschool hebben hiermee de beschikking over een beperkt geldbedrag. Dit geldbedrag kunnen zij vergroten door activiteiten te ontplooiën. Het verdiende geld kunnen ze inzetten om bijvoorbeeld hun klas in te richten, materialen te kopen, of aan een goed doel te geven. Kinderen oefenen en leren verantwoord om te gaan met geld zonder dat er sprake is van een verzwaaring van het lesprogramma.

Beoogd resultaat:

Meer ouders zijn betrokken bij het bestrijden van laaggeletterdheid bij kinderen en de financiële opvoeding van kinderen.

Stand van zaken:

In 2013 heeft het preventieteam van de GKB 23 voorlichtingsbijeenkomsten gegeven in een CJG, er waren 210 deelnemers. Op de Stips tijdens de buurtbuffetten waren 160 inwoners aanwezig. De onderwerpen waren financieel gezond blijven, financieel opvoeden, vakantie met een smalle beurs en feestdagen met een smal budget. Op de basisscholen staan 42 Klasse!kassen, waar kinderen een deel van het schooljaar of doorlopend mee werken. Op het Alfa College en het Noorderpoort College zijn gastlessen gegeven aan in totaal 1650 leerlingen. In het voortgezet onderwijs kregen 250 leerlingen een gastles.

Bij 'Campusdiep', onderdeel van 'Het Kopland', is een cursus gegeven aan 20 inwoners. Aan begeleiders is deskundigheidsbevordering verzorgd over schuldhulpverlening met specifieke aandacht voor het signaleren van schulden en verwijzen van jongeren en de wijze waarop de begeleiders hun jonge bewoners kunnen ondersteunen om financieel vaardig en redzaam te worden.

De Kunst van het Grootbrengen (binnen de pilot Kindpakket Selwerd/Paddepoel/Tuinwijk)

Speerpunten armoedebeleid:

- Stimuleren van informele ontmoetingen
- Inzetten van ervaringsdeskundigen
- Anders communiceren
- Vergroten ouderbetrokkenheid

Doel(en):

In de vorm van een pilot ouders uit een klein aantal arme gezinnen zelfredzaam maken in de opvoeding van hun kinderen.

Achtergrond:

In de wijken Selwerd, Paddepoel en Tuinwijk zijn we eind 2013 gestart met een pilot voor het kindpakket. We willen experimenteren met het aanbieden van primaire basisvoorzieningen zoals een ontbijt, winterjas en schoenen aan een specifieke groep kinderen in armoede. Voor ouders van deelnemende kinderen bieden we de Kunst van

het Grootbrengen aan. Dit project van Radar Uitvoering geeft op dezelfde wijze als de Kunst van het Rondkomen de ouders de opdracht om te onderzoeken hoe zij zelf verbeteringen kunnen aanbrengen in het leven van hun kinderen. Het is bedoeld om de zelfredzaamheid van deze ouders te vergroten. De bestrijding van laaggeletterdheid en de financiële opvoeding maken hier onderdeel van uit.

Beoogd resultaat:

Meer ouders zijn betrokken bij het bestrijden van laaggeletterdheid bij kinderen en de financiële opvoeding van kinderen

Stand van zaken:

De pilot is net gestart en loopt door tot medio 2014.

2.8. Inzetten op de maatschappelijke participatie van kinderen

Wij vinden het belangrijk dat kinderen maatschappelijk participeren. De basis voor maatschappelijke deelname wordt immers bij kinderen gelegd. Wij willen de maatschappelijke participatie van kinderen op twee manieren stimuleren. Door te investeren in ouders om ervoor te zorgen dat de situatie van hun kinderen verbetert, maar natuurlijk ook door in te zetten op de kinderen zelf.

De volgende projecten en activiteiten dragen hieraan bij:

Subsidie Stichting Leergeld en Jeugdsportfonds

Speerpunten armoedebeleid:

- Inzetten op de maatschappelijke participatie van kinderen
- Vergroten van ouderbetrokkenheid

Doel(en):

Meedoen aan culturele activiteiten en sport mogelijk maken voor kinderen in arme gezinnen.

Achtergrond:

Stichting Leergeld en het Jeugdsportfonds werken nauw samen om ervoor te zorgen dat kinderen in arme gezinnen toch mee kunnen doen. Zij vergoeden de kosten voor (na)schoolse activiteiten en het lidmaatschap van een sportvereniging. Bij stichting Leergeld werken vrijwillige intermediairs die op aangeven van o.a. scholen bij de kinderen thuis komen om te zien wat voor hen nodig is. Beide organisaties krijgen geld van sponsors en uit donaties, maar dit is niet voldoende. Met onze subsidie zorgen we ervoor dat zoveel mogelijk kinderen mee kunnen doen.

Beoogd resultaat:

Meer kinderen zijn in staat maatschappelijk te participeren.

Stand van zaken:

De subsidies zijn verleend, net als voorgaande jaren is het niet mogelijk om alle aanvragen te honoreren wegens te weinig middelen. De organisaties maken zelf hun afwegingen hierin en houden ons op de hoogte. In de programmarekening rapporteren

wij u over het aantal gehonoreerde aanvragen 2013. Dit is ook de reden waarom wij het Jeugdsportfonds en Stichting Leergeld willen onderbrengen in het Kindpakket. Wij gaan via het Kindpakket (webshop) meer vergoeden voor kinderen en ontlasten daarmee het Jeugdsportfonds en Leergeld. In ruil hiervoor zullen zij een rol gaan spelen in de uitvoering van het Kindpakket.

Kindpakket

Speerpunten armoedebeleid:

- Inzetten op de maatschappelijke participatie van kinderen
- Vergroten van ouderbetrokkenheid

Doel(en):

Het beter vindbaar en toegankelijk maken van de bestaande voorzieningen voor kinderen in arme gezinnen. Het laagdrempeliger beschikbaar maken van aanbiedingen voor kinderen uit de voormalige Stadterspas via de webshop Stadterspas. Op termijn het aanbieden van nieuwe voorzieningen op het gebied van de primaire levensbehoeften.

Achtergrond:

Ook het aanbod voor kinderen wordt versnipperd aangeboden. De Kinderombudsman heeft hier op gewezen naar aanleiding van zijn onderzoek. Hij heeft in zijn rapport 'Kinderen in Armoede' de aanbeveling gedaan om een Kindpakket te creëren. Vanaf 1 januari 2014 bundelen we alle informatie en voorzieningen voor kinderen uit arme gezinnen op een plek binnen het digitale minimaloket. Hier kunnen ouders, kinderen en professionals terecht voor informatie over activiteiten en projecten. Waar mogelijk kunnen via de website ook aanvragen ingediend worden. Een selectie van aanbiedingen uit de Stadterspas voor kinderen krijgen een plek binnen de webshop Stadterspas voor kinderen. Deze selectie zal bestaan uit het volledig vergoeden van de sportcontributie voor kinderen, 20 euro korting op kennis en vaardigheden, een gratis uitjes naar het zwembad, de schaatsbaan en musea, en vakantieactiviteiten. Wij vullen dit aanbod (net als voor volwassenen) aan met aanbiedingen van commerciële partijen, waar wij vanuit het armoedebeleid niet voor hoeven te betalen. Ten slotte willen wij in de loop van 2014 hier nieuwe voorzieningen aan toevoegen op het gebied van de primaire levensbehoeften. Deze voorzieningen zijn nodig voor een selecte groep minimakinderen waar een complexe vorm van armoedeproblematiek speelt. Om te onderzoeken op welke wijze wij dit het beste kunnen organiseren, voeren wij momenteel een pilot uit in Selwerd/Paddepoel/Tuinwijk (zie p. 14).

Beoogd resultaat:

Meer kinderen worden in staat gesteld om maatschappelijk te participeren.

Stand van zaken:

We bereiden de start van dit onderdeel van het digitale minimaloket eind 2013 voor. Begin 2014 overleggen we met een testpanel van minima en hun kinderen hoe we de inhoud en vormgeving kunnen verbeteren.

T'win

Speerpunten armoedebeleid:

- Inzetten op de maatschappelijke participatie van kinderen

Doel(en):

Vrijwilligers nemen hun maatje – een kind uit een arm gezin – mee erop uit.

Achtergrond:

Het maatjesproject T'win van Humanitas krijgt in 2013 en 2014 subsidie vanuit het armoedebeleid. Het levert een duidelijke bijdrage aan de maatschappelijke participatie van kinderen omdat zij door hun vrijwillige mentor mee op stap genomen worden. Waar mogelijk houdt de mentor rekening met de financiële situatie van het gezin en leert het kind gratis en goedkope uitstapjes kennen.

Beoogd resultaat:

Meer kinderen zijn in staat maatschappelijk te participeren.

Stand van zaken:

Het project loopt al meerdere jaren. In de programmarekening laten we u weten hoeveel kinderen hebben deelgenomen in 2013.

Stichting Jarige Job

Speerpunten armoedebeleid:

- Inzetten op de maatschappelijke participatie van kinderen

Doel(en):

Kinderen van klanten van de Voedselbank kunnen ook meedoen op hun verjaardag in de klas en thuis.

Achtergrond:

Het aantal huishoudens dat gebruik moet maken van het aanbod van de Voedselbank is in 2013 verder toegenomen. Ook veel gezinnen maken hier noodgedwongen gebruik van. Dankzij samenwerking met Stichting Jarige Job kan de Voedselbank deze kinderen op hun verjaardag laten trakteren op school.

Beoogd resultaat:

Meer kinderen zijn in staat maatschappelijk te participeren.

Stand van zaken:

Op dit moment wordt een cadeautjesbank ontwikkeld, zodat kinderen niet met lege handen op het feestje van een klasgenootje hoeven te komen.

Talentkinderen (verwijzing)

Het project Talentkinderen (voorheen Kinderkansen) van Stichting Alexander staat in deze rapportage beschreven (op pagina 14). Het project draagt ook bij aan de maatschappelijke participatie van kinderen.

3. Ondersteuning gericht op het creëren van rust en zekerheid in de basis

Hieronder volgen de projecten die bijdragen aan het realiseren van de pijler Rust in de basis.

3.1. Inzetten van dienstverlening GKB

Speerpunten armoedebeleid:

- Inzetten op een goede schuldhulpverlening
- Optimaliseren van de financiële dienstverlening

Doel(en):

Het brengen van financiële rust door het voorkomen en verminderen van schulden.

Achtergrond:

Wij blijven de dienstverlening van de GKB inzetten als het belangrijkste instrument om financiële rust en zekerheid te bieden. We willen (problematische) schuldproblematiek onder onze inwoners aanpakken door een laagdrempelige, integrale schuldhulpverlening aan te bieden. Daarnaast willen we schuldproblematiek zoveel mogelijk voorkomen (preventie).

De dienstverlening van de GKB bestaat uit de volgende producten: informatie, advies, bemiddeling, cursus, crisisinterventie, doorverwijzing naar andere hulpverlening, budgetbeheer, duurzame financiële dienstverlening, budgetcoaching, aanvraag voor toelating tot de Wet schuldsanering natuurlijke personen (WSNP), beschermingsbewind en preventie.

Beoogd resultaat:

Minder mensen met (problematische) schulden en zoveel als mogelijk is belemmeringen voor maatschappelijke participatie wegnemen.

Stand van zaken:

De vraag naar schuldhulpverlening is in 2013 (januari tot december) toegenomen ten opzichte van dezelfde periode van het vorige jaar. Het aantal aanmeldingen voor schuldhulp in de frontoffice van de GKB bedraagt reeds 2.423 aanmeldingen; een stijging van bijna 5%. We hebben 180 crisisinterventies gepleegd (acute schuldhulp bij dreigende uithuiszetting of afsluiting van water en/of energie). Er stroomden net als vorig jaar veel burgers door van de frontoffice naar de backoffice van de GKB, voor de trajecten schuldregeling en budgetbeheer (totaal 581 klanten). Door extra inzet op uitstroom (onder andere door voortgangsgesprekken met budgetklanten te houden en door aan hen cursus of budgetcoaching aan te bieden) is het aantal klanten in budgetbeheer gestabiliseerd, maar niettemin groot: per 1 december bedraagt de totale caseload 2.618 budgetklanten. Er is daarnaast een groeiende behoefte bij burgers aan budgetcoaching en begeleiding van de 'eurocoach'. Door de inzet van budgetcoaching wordt de financiële zelfredzaamheid van klanten vergroot. In 2013 zijn 159 budgetcoachingsgesprekken met klanten gevoerd. De eurocoach, een consulent die zich specifiek met jongeren in (dreigende) schuldsituaties bezighoudt, heeft 53 actieve trajecten met jongeren lopen.

We hebben door flexibele inzet van personeel de toeloop op de frontoffice van de GKB kunnen verwerken en de wacht- en doorlooptijden in de backoffice kunnen beperken. De vraag naar beschermingsbewind blijft eveneens groot: per 1 december bedienen we 645 burgers. Bij dit product wordt tevens budgetbeheer ingezet.

3.2. Inzetten op ondersteuning financiële administratie

Speerpunten armoedebeleid:

- Optimaliseren van de financiële dienstverlening

Doel(en):

Een goed georganiseerd aanbod van ondersteuning bij de financiële administratie.

Achtergrond:

Een belangrijke randvoorwaarde voor een goede schuldhulpverlening is dat de mensen hun financiële administratie op orde hebben. Daarom blijven we inzetten op de ondersteuning daarvan. In de eerste plaats via een subsidie van 60 duizend euro in zowel 2013 als 2014 aan het project Thuisadministratie van Humanitas. Wij vragen de verschillende betrokken partijen die nu de ondersteuning op dit gebied verzorgen (Humanitas en MJD) om tot één gezamenlijk aanbod te komen.

Beoogd resultaat:

Een goedwerkend aanbod van ondersteuning financiële administratie.

Stand van zaken:

In 2013 hebben we gesprekken gevoerd met de aanbieders van het huidige aanbod aan ondersteuning bij de financiële administratie, Humanitas (thuisadministratie) en de MJD (Orde in de paperassen). Wij zijn tot de conclusie gekomen dat doel en doelgroep van beide organisaties verschillen en dat samenvoegen van het aanbod daarom niet wenselijk is. We onderzoeken in 2014 of de communicatie hierover verbeterd moet worden.

3.3. Aanbieden van inkomensondersteunende maatregelen

Speerpunten armoedebeleid:

- Bieden van goed toegankelijke inkomensondersteunende maatregelen.

Doel(en):

Een vangnet bieden voor minima, zodat rust en zekerheid in de financiële basis ontstaat. Vanuit die rust en zekerheid kan gewerkt worden aan het versterken van de eigen kracht.

Achtergrond:

Vanaf 2013 bieden wij de volgende vormen van inkomensondersteuning:

- a. Individuele bijzondere bijstand
- b. witgoed regeling
- c. maaltijdvoorziening
- d. collectieve ziektekostenverzekering
- e. tegemoetkoming ouderbijdrage schoolfonds (TOS)

- f. langdurigheidstoeslag
- g. kwijtschelding belastingen:

Beoogd resultaat:

Inkomensondersteuning.

Stand van zaken:

In de rekening vindt de definitieve rapportage van het gebruik van de inkomensondersteunende maatregelen plaats. Hier geven we een eerste beeld over het gebruik en staan we stil bij een aantal ontwikkelingen.

a. Individuele bijzondere bijstand

Er is in 2013 voor het verstrekken van individuele bijzondere bijstand een bedrag beschikbaar van 4,2 miljoen euro. Tot en met oktober is bijna 70% van dit budget uitgegeven. De prognose is dat er nog een behoorlijk bedrag aan bijzondere bijstand zal worden uitgegeven aan de kosten van beschermingsbewind. De verwachting is dat over geheel 2013 het beschikbare bedrag nagenoeg geheel zal worden uitgegeven.

Naar de kosten van beschermingsbewind gaat Stimulansz in opdracht van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid nog dit najaar onderzoek doen naar de toename van de kosten die gemeenten maken voor de vergoeding van beschermingsbewind uit de budgetten voor bijzondere bijstand. Divosa en VNG dringen al langer aan op dit onderzoek, omdat er veel signalen zijn dat de kosten voor gemeenten de laatste jaren sterk zijn gestegen.

b. Witgoed regeling

Tot en met oktober is er voor een bedrag van 260.000 euro uitgegeven aan de witgoedregeling aan 890 cliënten. De verdeling over de verschillende onderdelen van de witgoedregeling is als volgt:

	aantal	bedrag
Wasmachines	300	114.000
Koelkasten	217	53.000
Kooktoestellen	168	49.500
Televisies	205	43.500
Totaal	890	260.000

In vergelijking met voorgaande jaren is er sprake van een daling van het aantal aanvragen en dus ook van het uitgegeven bedrag. Iedereen die 5 jaar of langer een inkomen heeft tot 110% van het sociaal minimum en die een wit goed moet vervangen, kan een beroep doen op deze regeling.

Vanaf 1 maart 2014 gaat een pilot van een jaar van start met de verstrekking van tweedehands witgoed. Dit doen we in samenwerking met de kringloopbedrijven en tweedehands witgoedzaken in de stad.

c. Maaltijdvoorziening

Mensen die vanwege hun gezondheid afhankelijk zijn van een maaltijdvoorziening, kunnen bijzondere bijstand krijgen voor de extra kosten die ze kwijt zijn omdat ze daar gebruik van moeten maken. Wij werken hierin samen met de maaltijdverstrekkers in de stad, bijvoorbeeld Koks Herberg.

Op een begroting van 360.000 euro hebben we tot en met oktober een bedrag van 285.000 euro uitgegeven (= 80%). In oktober 2013 maakten 223 personen gebruik van

de maaltijdvoorziening. Dit betekent dat we binnen het beschikbare budget zullen blijven.

d. Collectieve ziektekostenverzekering voor minima (CZM)

De gemeente Groningen stelt in samenwerking met Menzis een aanvullende ziektekostenverzekering beschikbaar voor minima. Deze verzekering kent een extra dekking ten opzichte van de basisverzekering en de aanvullende verzekeringen. In Groningen maken ca. 13.000 minima gebruik van de CZM. De CZM in Groningen heeft de hoogste dekkingsgraad van Nederland. Het aantal gebruikers van de CZM is teruggelopen als gevolg van de verlaging van de inkomensnorm van 115% naar 110% van het sociaal minimum. De kosten voor de gemeente zijn hierdoor gedaald met een bedrag van 200.000 euro. We komen hierop in VGR bij u terug.

e. Tegemoetkoming ouderbijdrage schoolfonds (TOS)

Begroot is een bedrag van 151.000 euro. Hiervan is tot en met oktober 30.000 euro uitgegeven. Dit geeft een vertekend beeld omdat het grootste deel van de uitgaven worden gedaan aan het einde van het jaar/begin van het volgend jaar. Dit jaar werd in januari 100.000 euro verstrekt dat betrekking had op 2012. Uitgaande van opnieuw 100.000 euro aan kosten blijven we voor 2013 licht onder het budget van 151.000 euro. In het schooljaar 2012/2013 is voor 1350 kinderen een tegemoetkoming aan de ouders verstrekt.

f. Langdurigheidstoelage

Het aantal verstrekkingen langdurigheidstoelage bedraagt tot en met het derde kwartaal 3.300. Hiermee is een bedrag gemoeid van ruim 1,4 miljoen euro. Ten opzichte van de vergelijkbare periode vorig jaar is het aantal aanvragen gestegen. Omdat het vanaf 1 juli 2013 wettelijk niet meer mogelijk is om aanvragen langdurigheidstoelage over voorgaande jaren in te dienen, verwachten wij bijna 1,7 miljoen euro uit te geven over 2013. Hierdoor is er sprake van een overschrijding van 109.000 euro in 2013. Voor 2014 wordt in de begroting rekening gehouden met een bedrag van ruim 1,6 miljoen euro aan uitgaven voor de langdurigheidstoelage. Aangezien jaarlijks ruim 0,1 miljoen euro betrekking heeft op aanvragen langdurigheidstoelage van voorgaande jaren verwachten we dat de uitgaven in 2014 vooralsnog binnen het budget blijven. Een andere ontwikkeling rond de langdurigheidstoelage is dat in het wetsvoorstel Maatregelen WWB het plan is opgenomen om de langdurigheidstoelage te individualiseren. Het heet dan individuele toeslag. De regering is van mening dat de criteria om voor een toeslag in aanmerking te komen per geval moet worden bekeken. Dan kan de gemeente bij de beoordeling bijvoorbeeld betrekken of een persoon al of niet zicht heeft op inkomensverbetering. De regering wil voorkomen dat de huidige categoriale benadering van de doelgroep het risico van ongerichte inkomensondersteuning met zich mee brengt. Met dit wetsvoorstel wordt de categoriale benadering van de langdurigheidstoelage afgeschaft. We komen hierop in het voorjaar van 2014 bij uw raad terug.

g. Kwijtschelding belastingen

Dit jaar hebben we 12.586 kwijtscheldingen verleend voor een totaalbedrag van € 2.581.000. Dit komt overeen met onze verwachtingen en begroting.

De aanvragen voor inkomensondersteunende regelingen lopen zoveel mogelijk via de Kluwer snelbalie. We zijn hiermee in 2013 gestart.

3.4. Ondersteunen vangnet (Voedselbank en SUN Groningen)

Speerpunten armoedebeleid:

- Ondersteuning/facilitering van het vangnet

Doel(en):

Ondersteuning bieden aan mensen op het gebied van basisbehoeften zodat acute crisissituaties voorkomen worden.

Achtergrond:

Zowel de Voedselbank als SUN Groningen leveren door middel van hun dienstverlening een belangrijke bijdrage aan het creëren van rust en zekerheid in de basis. Op het moment dat in de primaire levensbehoeften van mensen wordt voorzien en crisissituaties snel kunnen worden opgelost, biedt dat ruimte voor het (verder) ontwikkelen van de zelfredzaamheid.

Beoogd resultaat:

Vangnet voor primaire levensbehoeften en het oplossen van financiële crisissituaties.

Stand van zaken:

Beide organisaties functioneren momenteel goed ondanks de flinke groei in het klantenbestand en het aantal aanvragen. Mede door de subsidies die zij ontvangen vanuit het armoedebeleid. Hierdoor worden zij in staat gesteld om een bijdrage te leveren aan het creëren van rust en zekerheid in de basis. De subsidie aan Sun is in natura verstrekt: in de vorm van de detachering van een medewerker bij de stichting (0,6 fte). Sun en de Voedselbank zullen in het voorjaar van 2014 in de reguliere subsidierapportages verantwoording afleggen over de besteding van de subsidie.

3.5. Ontwikkelen van digitale snelbalie/webshop

Speerpunten armoedebeleid:

- Optimaliseren van de financiële dienstverlening

Doel(en):

Het aanvragen en afhandelen van inkomensondersteunende maatregelen verbeteren en vereenvoudigen. Overzicht bieden op een digitale plek.

Achtergrond:

We willen inkomensondersteunende maatregelen en het aanbod van de Stadjerspas beter toegankelijk maken. Voor de Stadjerspas geldt bovendien een taakstelling van 100.000 euro structureel vanaf 2014. Door het aanbod te bundelen, digitaal te werken en het aanbod aan te passen kunnen we dit bereiken.

Beoogd resultaat:

Digitale snelbalie en webshop voor minima.

Stand van zaken:

Vanaf 1 januari 2014 is de Stadjerspas via een webshop in het minimaloket beschikbaar. Ook de Kluwer snelbalie is via het digitale minimaloket bereikbaar.

3.6. Doorontwikkelen van collectieve regelingen/voorzieningen

Speerpunten armoedebeleid:

- Inzetten op het beheersbaar maken/houden van de drie grote kostenposten: ziektekostenverzekeringen, energie en wonen

Doel(en):

Op het gebied van wonen en energie voor minima gunstige afspraken maken.

Achtergrond:

Rust en zekerheid op het gebied van wonen, toelevering van energie en betaling van de premie voor de ziektekostenverzekering (de drie grote kostenposten) zijn van belang bij het bevorderen van de zelfredzaamheid en het activeren van mensen. Als mensen zich zorgen moeten maken over schuldeisers, huisuitzettingen of het afsluiten van energie dan is er geen ruimte voor activering, laat staan op eigen kracht.

Beoogd resultaat:

(Collectieve) afspraken met energieleveranciers en woningbouwcorporaties ten behoeve van minima.

Stand van zaken:

Op initiatief van de Cliëntenraad Groningen hebben we in 2013 onderzocht of het mogelijk is om een collectief energiecontract voor minima aan te bieden, vergelijkbaar met de collectieve zorgverzekering. Uit dit onderzoek blijkt dat dit juridisch te veel haken en ogen heeft voor de gemeente en in verhouding weinig voordeel oplevert voor de deelnemende minima.

In 2014 willen we afspraken maken gericht op een verlaging van het verbruik van energie, bijvoorbeeld door goede voorlichting over duurzaamheid en het terugdringen van energieverbruik aan minima. Maar ook door de combinatie met wonen te maken. Bijvoorbeeld door laagdrempelige aanpassingen aan woningen, zoals betere isolatie en radiatorfolie. Wij sluiten hiervoor aan bij de ontwikkelingen in Selwerd vanuit het plan voor sociale wijkvernieuwing, waar bewonersinitiatieven op het gebied van energie en wonen momenteel van de grond komen.

3.7. Verkennen van mogelijkheden gezamenlijk preventieloket

Speerpunten armoedebeleid:

- Optimaliseren van de financiële dienstverlening

Doel(en):

Meer bekendheid geven aan en beter toegankelijk maken van het aanbod op het gebied van armoedebestrijding om op die manier erger te voorkomen.

Achtergrond:

Samen met de GKB, MJD, Humanitas en de Belastingdienst hebben wij de mogelijkheden verkend van een preventieloket op het Werkplein. Bij dit loket kunnen klanten informatie en advies krijgen over mogelijkheden van juridische en maatschappelijke ondersteuning, welke organisaties in de stad iets voor ze kunnen betekenen of bijvoorbeeld informatie over het recht op toeslagen. Daarmee willen we de

dienstverlening van de gemeente en andere instellingen aan de klanten van het Werkplein vereenvoudigen, verbeteren en toegankelijker maken.

Beoogd resultaat:

Preventieloket op het Werkplein.

Stand van zaken:

Na diverse gesprekken kwamen wij tot de conclusie dat verschillende partijen zich wel kunnen vinden in een dergelijk loket, en dat dit loket heel veel overeenkomsten heeft met een Stip. Onze eindconclusie was dan ook dat er bij de betrokken organisaties draagvlak was voor een extra Stip op het werkplein. Wij nemen dit idee mee in de uitwerking van de toegang tot de gemeentelijke voorzieningen in het sociale domein.

3.8. Verkennen van mogelijkheden centraal klantdossier

Speerpunten armoedebelid:

- Optimaliseren van de financiële dienstverlening

Doel(en):

Meer klantvriendelijk inrichten van de werkprocessen bij de gemeente en een aantal uitvoerende organisaties.

Achtergrond:

Vanuit verschillende kanten (zowel vanuit de minima zelf als vanuit maatschappelijke organisaties) is tijdens ons onderzoek gevraagd om een centraal klantdossier. Mensen willen niet telkens weer dezelfde gegevens moeten aanleveren en hun situatie moeten uitleggen. Daar hebben wij veel begrip voor en daarom zijn we gestart met een onderzoek naar de mogelijkheden van een centraal klantdossier. Daar blijken nogal wat haken en ogen aan te zitten. Onder andere op het gebied van de privacy, maar ook in de technische samenwerking tussen alle betrokken organisaties die het dossier zouden moeten gebruiken en vullen. Wij verwachten overigens door het verbeteren van onze dienstverlening (bijvoorbeeld door het inzetten van sociale teams) het bovengenoemde probleem deels te kunnen tackelen.

Beoogd resultaat:

Verkennen mogelijkheden centraal klantdossier.

Stand van zaken:

Een centraal klantdossier is niet haalbaar. Uit pilots in het land blijkt dat een centraal klantdossier slechts een technisch hulpmiddel is dat alleen functioneert als er een nauwe, goedlopende samenwerking is tussen betrokken organisaties. Op het moment dat de integrale samenwerking goed verloopt en alle betrokkenen het dossier goed en op uniforme wijze vullen, verdwijnt eigenlijk tegelijkertijd de noodzaak voor een dergelijk systeem. We willen echter wel gehoor geven aan de onderliggende klacht, namelijk dat minima continu opnieuw hun verhaal moeten vertellen aan alle betrokken hulpverleners en professionals. We zijn daarom in 2013 gestart met het verkennen of een meer gezamenlijke intake van klanten door de MJD, GKB en SOZawe een deel van dit probleem oplost. Wij kijken of het inzetten van 1 gezamenlijk diagnose instrument

zoals Mesis een goede manier zou zijn om de gestelde doelen te halen. In 2014 gaan we hiermee verder.

4. Financiële paragraaf

Hieronder volgt een prognose (stand van zaken begin december 2013) van de uitgaven per project/activiteit binnen het armoedebeleid 2013. Er is 20 duizend begroot voor de armoedemonitor en 320 voor projecten en activiteiten. In totaal hebben wij dus voor 2013 een bedrag van 340 beschikbaar.

Project/activiteit	Uitgaven uit projectenbegroting x duizend euro	Uitgaven uit overige geldstromen binnen het armoedebeleid x duizend euro
Armoedemonitor	20	
Inspiratiegroepen en individuele coaching	30	
Ondersteuning allochtone mantelzorgers	20	
Tientjescafé	0 (enkel nog gesprekken gevoerd)	
Toentje	37	
Minimamarkt	15	
Resto van Harte	10	
Inzetten ervaringsdeskundigen bij het aanleren financiële vaardigheden		Wordt betaald vanuit de reguliere financiering dienstverlening GKB (4.537)
Armoedebrochure	10	
Minimaloket: informatiewebsite/snelbalie		Het bouwen van het minimaloket wordt betaald vanuit reguliere budgetten; het beheer (inclusief die van de webshop Stadjerspas en Kindpakket) 75 vanuit het voormalig budget Stadjerspas
Taalcafé	10	
Ouders de school in: schoolbibliotheek CBS Kleine wereld	10	
Educatieve kaart		Wordt betaald door Stichting Lezen & Schrijven

Ondersteunen taalcoaches Humanitas	45	
De Kunst van het Rondkomen (in drie wijken)	15 +15	En 15 vanuit de sociale wijkvernieuwing Selwerd
Talentkinderen (voorheen Kinderkansen)	25	
Aanbod GKB bij vergroten ouderbetrokkenheid en financiële opvoeding		Wordt betaald vanuit de regulier financiering dienstverlening GKB (4.537)
De Kunst van het Grootbrengen	15	
Subsidies Stichting Leergeld en Jeugdsportfonds		60 en 70 uit het budget voor subsidies armoedebeleid
Kindpakket	18 voor projectleider kindpakket en 20 voor pilot primaire voorzieningen	100 vanuit het voormalig budget voor de stadjerspas
T'win		40 uit het budget voor subsidies armoedebeleid
Stichting Jarige Job	0 (enkel praktische ondersteuning in denk- en mankracht)	
Inzetten reguliere dienstverlening GKB		Wordt betaald vanuit de reguliere dienstverlening GKB (4.537)
Inzetten op ondersteuning financiële administratie		60 uit het budget voor subsidies armoedebeleid
Aanbieden van inkomensondersteunende maatregelen		Wordt betaald vanuit het reguliere budget voor minimaregelingen (6.967)
Ondersteunen vangnet (Voedselbank en SUN)		60 en 45 uit het budget voor subsidies armoedebeleid
Ontwikkelen webshop	25	100 vanuit het voormalig budget voor de stadjerspas
Doorontwikkelen collectieve regelingen	0 (tot nu toe enkel nog gesprekken gevoerd)	
Verkennen van mogelijkheden gezamenlijk preventieloket	0 (enkel gesprekken gevoerd)	
Verkennen van mogelijkheden centraal klant dossier	0 (enkel gesprekken gevoerd)	
Totaal	340	